

**ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ**

Горшкова Галина Володимирівна «Формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 – «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (галузь знань 01 «Освіта»)

Дисертація Горшкової Галини Володимирівни «Формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності», що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 – «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (галузь знань 01 «Освіта») виконана на кафедрі фізичної культури і спорту факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму Запорізького національного університету. Тема дисертації затверджена на засіданні Науково-технічної ради Запорізького національного університету (протокол № 6 від 21.12.2017). Уточнену редакцію теми дисертації затверджено на засіданні Науково-технічної ради Запорізького національного університету (протокол № 12 від 05.06.2019).

Для підготовки висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності» вченою радою Запорізького національного університету (протокол № 5 від 23 червня 2021 року) визначено, що попередня експертиза дисертації проводитиметься на базі факультету фізичного виховання, здоров'я та туризму Запорізького національного університету, та призначено двох рецензентів:

1) проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи Запорізького національного університету, доктора педагогічних наук, професора Гуру О. І.;

2) завідувача кафедри фізичної культури і спорту Запорізького національного університету, доктора педагогічних наук, професора Сватьєва А. В..

1. Ступінь актуальності теми дисертації

Здобувач переконливо обґрунтовує нагальність та важливість наукового опрацювання питань, що є предметом його дослідження, висвітлюючи зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання. Зокрема, здобувач звертає увагу на таке.

Інтеграція України в європейське суспільство, динамічність науково-технічних, соціально-економічних, загально-освітніх процесів у ХХІ столітті зумовлюють інтенсивний розвиток освіти. Пріоритет в освіті – формування

гармонійної особистості і професійних компетентностей здобувачів освіти в закладах вищої освіти. З огляду на впровадження інклюзивної освіти постає потреба у професійних, компетентних вчителів-логопедів.

В Конституції України задекларовано рівні права та можливості в отриманні якісної освіти усіма громадянами країни. Законом «Про освіту» забезпечено освіту особам з особливими освітніми потребами. У Законі «Про вищу освіту» висвітлено професійну підготовку майбутніх вчителів-логопедів, що вимагає суттєвої зміни змісту, форм і методів, переходу від суто знаннєвої до компетентнісної парадигми. Наказом МОН України затверджено Типовий перелік спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти.

Професія вчителя-логопеда унікальна тим, що під час корекційної роботи педагогічними методами та прийомами долаються медичні за походженням проблеми. Результативність роботи вчителя-логопеда залежить від його професіоналізму, методик, прийомів та способів корекції, які застосовуються під час роботи з подолання порушень мовлення. Професійна підготовка вчителів-логопедів такого рівня вимагає переходу від теоретичних знань до практичного застосування набутих компетентностей. Забезпечення суспільства висококваліфікованими фахівцями зі спеціальності 016 Спеціальна освіта залежить передусім від якості вищої освіти, що досягається завдяки реалізації освітньо-професійної програми підготовки і має в цілому відповідати колу та складності професійних завдань та обов'язків.

Слід констатувати, що маючи достатньо високий рівень підготовки майбутніх вчителів-логопедів, більшість з них не мають достатніх знань, вмінь, навичок щодо застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності, які б забезпечували формування *компетентностей* (згідно Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – ступеня бакалавра – з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта). Необхідність дослідження та вирішення окресленої проблеми, її актуальність і своєчасність, зумовлені наявними суперечностями між:

- зростанням вимог українського суспільства і держави до вчителів-логопедів, здатних якісно виконувати професійні функції та недостатньою зорієнтованістю вітчизняної системи їх професійної підготовки з огляду на сучасні світові тенденції та міжнародні стандарти;

- нагальною потребою вітчизняної педагогічної спільноти у висококваліфікованих вчителях-логопедів, готових використовувати адаптовані фізичні вправи в майбутній професійній діяльності та недостатнім рівнем науково-теоретичного та організаційно-методичного забезпечення процесу підготовки майбутніх вчителів-логопедів;

- потребою формування у вчителів-логопедів вмінь співпраці з батьками дітей із порушеннями мовлення та недостатньою обізнаністю майбутніх вчителів-логопедів в особливостях спілкування з батьками дітей із порушеннями мовлення з приводу закріплення вдома застосування

адаптованих фізичних вправ для ефективного подолання порушень мовлення. Реалії сьогодення вимагають від вищої педагогічної освіти такої підготовки майбутніх вчителів-логопедів, які б не тільки були конкурентоспроможними на ринку праці, вільно володіли своєю професією та орієнтувались в суміжних галузях діяльності, але й були здатними до ефективної організації логопедичної роботи незалежно від умов її здійснення.

Тому однією з актуальних проблем сучасної педагогічної освіти є визначення таких науково-методичних засад, які б забезпечували формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності.

Провідні ідеї дослідження ґрунтуються на концептуальних доробках вітчизняних та зарубіжних вчених: В. П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, В. С. Лутай тощо (аспекти філософії освіти); С. У. Гончаренко, О. А. Дубасенок, О. В. Аніщенко, Л. П. Сущенко тощо (питання теорії і методики професійної освіти); В. М. Синьова, В. І. Бондаря, В. В. Тарасун, М. К. Шеремет, Н. Г. Пахомової тощо (аспекти корекційної освіти); О. В. Новікової, О. О. Дьякової, Н. С. Гаврилової тощо (порушення мовлення і застосування логопедичного масажу); Т. Ю. Круцевич, Н. Г. Байкіної, І. М. Ляхової, Р. В. Клопова, О. С. Сокірко тощо (дослідження з фізичного розвитку та виховання, застосування адаптивної фізичної культури); О. Р. Лурія, Б. М. Велічковського, Л. С. Виготського тощо (концептуальні положення нейропсихології та психології).

Однак, незважаючи на значну кількість наукових праць, які торкаються проблем підготовки педагогічних кадрів, слід наголосити на недостатню розробленість організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності та впливу адаптованих фізичних вправ на корекцію та подолання (або значне покращення стану) порушень мовлення, особливо пов'язаних з тонусом м'язів, та підготовку вчителів-логопедів, які володіють знаннями із застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності.

Таким чином, переосмислення професійно-педагогічної підготовки майбутніх вчителів-логопедів, необхідність посилення кадрового потенціалу системи вищої (спеціальної) педагогічної освіти й зумовили вибір теми дисертаційного дослідження здобувача.

Здобувач правильно визначає **зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами**, вказує на те, що дисертаційна робота виконана в рамках планів наукових досліджень комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради у 2017-2018 н.р. «Теоретико-методологічні та практико-зорієнтовані засади розвитку» (кафедра спеціальної освіти); у 2018-2019 н.р. «Теоретико-методологічні та практико-зорієнтовані засади розвитку спеціальної освіти» (кафедра спеціальної педагогіки та спеціальної психології); у 2019-2020 н.р. – «Психолого-педагогічний супровід розвитку та самовдосконалення особистості в умовах збагаченого освітньо-

реабілітаційного простору» (номер державної реєстрації 0120U100847) (кафедра спеціальної педагогіки та спеціальної психології).

Закон України «Про вищу освіту» висвітлює професійну підготовку майбутніх вчителів-логопедів, вимагає суттєвої зміни змісту, форм і методів, переходу від суто знаннєвої до компетентнісної парадигми майбутніх учителів.

Тема дисертації відповідає напрямам відносно освіти осіб з особливими освітніми потребами, що визначені у: Законі України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII; Законі України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII; Законі України «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» (23 травня 2017 року № 2053-VIII) уточнюється тлумачення понять «особа з особливими освітніми потребами», «інклюзивне навчання», «індивідуальна програма розвитку особи з особливими освітніми потребами»; Наказі Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі» від 31.12.2015 № 1436; Листа Міністерства освіти і науки України «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах» від 12.10.2015 № 1/9-487; Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття) від від 29.05.96 N 576 ([576-96-п](#)) із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ; Національній доктрині розвитку освіти України (17 квітня 2002 року N 347/2002) наголошується на потребу в радикальній модернізації галузі та забезпеченні пріоритетності розвитку освіти й науки.

Дисертаційне дослідження відбулось у межах, що визначені Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 року № 848-VIII; Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261; Наказом Міністерства освіти і науки «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» від 23.09.2019 № 1220;

2. Наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Наукова новизна отриманих результатів дисертації «Формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності» як зазначає здобувач та підтверджує зміст дисертації, забезпечується тим, що дана дисертаційна робота є одним із перших наукових досліджень, спрямованих на осмислення теорії та практики професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів в сучасних соціальних умовах з огляду на значне збільшення кількості дітей з тяжкими порушеннями мовлення через системний вплив на стан та корекцію психомоторного розвитку таких дітей шляхом застосування адаптованих фізичних вправ в їх професійній діяльності, що спрямоване на формування та розвиток

професійної компетентності здобувачів освіти. Наукова новизна отриманих результатів, теоретичне та/або практичне значення виражається насамперед, у таких положеннях та рекомендаціях дослідження:

- вперше розроблено і апробовано: науково-методичні засади, що забезпечили ефективність формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності; структурно-функціональну модель, компоненти, показники критерії, рівні, форми, методи і засоби формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності; авторську розробку комплексу навчально-методичного забезпечення варіативної навчальної дисципліни «Основи логопедичних технік», що базується на авторській методиці застосування адаптованих фізичних, яка містить розроблені і експериментально апробовані 24 кейси для діагностики майбутніми вчителями-логопедами психомоторного розвитку дітей з тяжкими порушеннями мовлення та 54 кейси адаптованих фізичних вправ для занять з дітьми з тяжкими порушеннями мовлення під час їх професійної діяльності; навчально-методичний посібник «Логопедичні техніки: корекція психомоторного розвитку дітей із загальним недорозвитком мовлення»;

- уточнено науковий тезаурус формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності;

- набули подальшого розвитку: теоретичні та методичні положення щодо організації процесу професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів до професійної діяльності в умовах ускладнення природи порушень мовлення, малорухливого способу життя дітей, зростання кількості дітей з особливими потребами; зміст програм професійно-орієнтованих дисциплін.

Наукова обґрунтованість вищевикладених наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується їх раціональністю, логічною несуперечливістю, відповідністю основоположним принципам науки. Достатньою для вичерпного розуміння найбільш важливих аспектів питань, що охоплюються предметом дослідження, є нормативно-правова та наукова джерельна база.

Крім того, слід погодитись із тим, що достовірність отриманих наукових результатів забезпечується використанням системного, діяльнісного, міждисциплінарного, особистісно-орієнтованого, онтогенетичного методологічних підходів наукового пізнання. Зокрема, системний підхід забезпечив можливість розглянути підготовку майбутніх вчителів-логопедів як педагогічну систему, яка, в свою чергу, виступає одним з видів соціальних систем. (підрозділ 1.2, 2.1, 2.2, 2.3). Діяльнісний підхід дозволив визначити проблему формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ як виявлення і опис тих способів діяльності під час професійної підготовки, які повинні привести студентів до розкриття ціннісного аспекту навчання (підрозділи 2.1, 2.4, 2.5). Міждисциплінарний підхід послугував методологічною основою для

дослідження вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо застосування фізичних вправ в корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення та професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів або логопедів (підрозділи 1.3, 2.5). Особистісно-орієнтований підхід, що використано у дослідженні, як найбільш гуманістичний методологічний підхід у формуванні готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності, надає можливість враховувати психологічні, фізичні, вікові, гендерні, соціальні особливості, індивідуальні схильності, таланти, здібності, можливості майбутніх вчителів-логопедів тощо (підрозділ 1.4, 2.2, 2.5). Онтогенетичний підхід передбачив розробку методики корекційного впливу на дитину з урахуванням онтогенезу розвитку її мовлення (підрозділ 2.1, 2.4, 2.5).

З огляду на методологічні підходи, під час дослідження здобувачем використано такі методи: 1) теоретичні: аналіз і узагальнення інформації з вітчизняних та зарубіжних джерел інформації для визначення базових понять дисертаційного дослідження; метод наукового моделювання для обґрунтування моделі розвитку готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності); 2) емпіричні: діагностичні (спостереження, анкетування, бесіди, тестування, опитування) та педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний етапи); 3) математичні: аналітична і статистична обробка даних для кількісного та якісного аналізу результатів педагогічного експерименту.

Окремо відзначеним має бути доказовий, неупереджений та конструктивний критицизм та творчий підхід здобувача до використання теоретичних наробок науковців для розв'язання прикладних проблем.

Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі (точність, логічність, лаконічність, зрозумілість, зв'язаність, цілісність, завершеність).

3. Наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації

Список публікацій здобувача за темою дисертації, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації:

1. Горшкова Г. В. Базові дефініції формування готовності майбутніх логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. № 3-4 (56-57). С.62-66.

2. Горшкова Г. В. Професійна підготовка майбутніх логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ: зарубіжний досвід. *Педагогічний процес : теорія і практика*. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. № 1-2 (64-65). С.113-119.

3. Горшкова Г. В. Сучасний стан професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів у закладах вищої освіти України щодо застосування адаптованих фізичних вправ. *Педагогіка формування творчої особистості у*

вищій і загальноосвітній школах : збірник наукових праць. Запоріжжя : КПУ, 2020. Випуск 68. Т. 1. С. 231-235.

4. Горшкова Г. В. Структура готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності. *Вісник ЗНУ*. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. № 1 (34). С. 106-112.

5. Горшкова Г. В. Форми, методи, засоби формування готовності майбутніх учителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : збірник наукових праць. Запоріжжя : КПУ, 2021. Випуск 74. Т.2. С. 140-145.

6. Горшкова Г. В. Обґрунтування і експериментальна апробація методики застосування адаптованих фізичних вправ. *Scientific Collection «InterConf», (42): with the Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «Theory and Practice of Science : Key Aspects» (February 19-20, 2021)*. Rome, Italy : Dana, 2021. С. 321-333. URL : <https://www.interconf.top/documents/2021.02.19-20.pdf>

7. Клопов Р. В., Горшкова Г. В. Методика застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності вчителів-логопедів компенсуючих груп для дітей із важкими порушеннями мовлення. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : збірник наукових праць. Запоріжжя : КПУ, 2021. Випуск 76. Т.1. С. 142-147.

Список публікацій здобувача за темою дисертації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

Навчальні посібники

1. Горшкова Г. В. Логопедичні техніки : корекція психомоторного розвитку дітей із загальним недорозвитком мовлення: навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Видавництво Хортицької національної академії, 2019. 230 с.

Монографії

1. Горшкова Г. В. Формування основ знань про вивчення рухових дій у майбутніх вчителів-логопедів щодо застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності. *Актуальні проблеми освітньо-реабілітаційного простору: педагогіка, психологія, соціологія* / за заг. ред. В. В. Нечипоренко, за ред. М. А. Дергач. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2021. Т. 1. С. 122-142.

2. Горшкова Г. В. Застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності педагогів закладів освіти з інклюзивним навчанням. *Моделювання та практичне забезпечення розвитку складових професіоналізму педагогів закладів з інклюзивним навчанням* : монографія / укладачі В. В. Борисов, С. В. Борисова, Г. В. Горшкова, Л. М. Корольова, І. С. Лапшина, С. М. Лупінович, В. М. Марків, Я. М. Шугай, О. Ф. Фурман, В. Я. Ястребова. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2020. С.119-144.

Тези у збірниках наукових праць

1. Горшкова Г. В. Планування батьківства – запорука здорового майбутнього родини і країни. *Соціальна та життєва практика в структурі професійної підготовки: теорія і практика* : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2018. С. 220.
2. Горшкова Г. В. Особистісна компетентність – базова професійна компетентність студентів у процесі фахової підготовки. *Досвід і проблеми організації соціальної та життєвої практики учнів і студентів на засадах компетентнісного підходу до освіти (до 25-річчя Наукової школи педагогіки та психології життєтворчості 12-13 жовтня 2018 р.)* : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2018. С. 228-230.
3. Горшкова Г. В. Современная информационная среда и критическое мышление в процессе формирования мыслей и мировоззрения современного человека. *Наука и образование в современном мире* : материалы Международной научно-практической конференции. Караганды, Болашақ-Баспа, 2019. Т.3., С. 334- 337.
4. Горшкова Г. В. Логопедичний масаж як значущий чинник професійної діяльності майбутніх вчителів-логопедів. *Наука очима молоді – 2019* : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (17 травня 2019 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2019. С.32-34.
5. Горшкова Г. В. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. *Актуальні проблеми ортопедагогіки, ортопсихології та реабілітології* : збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 4-5 жовтня 2019 р.). / за заг. ред. А. Г. Шевцова. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2019. С.125-127.
6. Горшкова Г. В. Формування правильної вимови звука як нової рухової дії в дітей з порушенням мовлення. *Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науковоінноваційний простір* : збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Запоріжжя, 14 травня 2020 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2020. С. 62-64.
7. Горшкова Г. В. Застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності педагогів закладів освіти з інклюзивним навчанням. *Презентація колективної монографії «Моделювання та практичне забезпечення розвитку складових професіоналізму педагогів закладів з інклюзивним навчанням»* : онлайн-майстер-клас VI Міжнародний Конгрес зі спеціальної педагогіки і психології «Особливі діти : освіта і соціалізація».

URL : <https://drive.google.com/drive/folders/1iQ009Ib3LQZV43AC3p-MLCD0icmRPvzN>

8. Горшкова Г. В. Діагностика стану мовленнєвого дихання у дітей із загальним недорозвитком мовлення. *The I International Science Conference on Multidisciplinary Research, January 19 – 21*. Berlin, Germany : 2021. С. 628-633.

URL : https://isg-konf.com/uk/i-international-science-conference-on-multidisciplinary-research-ua/?utm_source=eSputnik-promo&utm_medium=email&utm_campaign=Zb%D1%96rnik_mater%D1%96al%D1%96v_konferenc%D1%96%D1%97_%D1%94_dostupnim.&utm_content=939202223.

9. Горшкова Г. В. Формування професійної компетентності вчителів-логопедів в умовах неперервної освіти. *Неперервна освіта нового сторіччя: досягнення та перспективи* : VII Міжнародна науково-практична конференція. Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. 2021. Випуск № 4/46. URL : https://zoippo.zp.ua/pages/publications/el_gurnal/pages/vip46.html

URL статті : <https://drive.google.com/file/d/1SFareSLqz6r0FBh-03KYe0LJ4JyCurLR/view>

10. Горшкова Г. В. Ортодонтичний аспект в корекції порушень мовлення. *Освітні і культурні практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір* : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 13-14 травня 2021 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2021. С. 44-45.

Повнота опублікування результатів дисертації засвідчує таблиця 1.

Таблиця 1

Повнота опублікування результатів дисертації

№	Наукова публікація здобувача		Підрозділи дисертації, що висвітлюються
	Назва	Видання	
Наукові фахові видання України			
1.	Базові дефініції формування готовності майбутніх логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ	<i>Неперервна професійна освіта: теорія і практика</i> . Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018. № 3-4 (56-57). С.62-66.	1.1
2	Професійна підготовка майбутніх логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ : зарубіжний досвід	<i>Педагогічний процес : теорія і практика</i> . Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. № 1-2 (64-65). С.113-119.	1.3

№	Наукова публікація здобувача		Підрозділи дисертації, що висвітлюються
	Назва	Видання	
3	Сучасний стан професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів у закладах вищої освіти України щодо застосування адаптованих фізичних вправ	<i>Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах</i> : збірник наукових праць. Запоріжжя : КПУ, 2020. Випуск 68. С. 231-235.	1.4
4	Структура готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності	Вісник ЗНУ. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. № 1 (34). С. 106-112	1.2
5	Форми, методи, засоби формування готовності майбутніх учителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності	Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : збірник наукових праць. Запоріжжя : КПУ, 2021. Випуск 74. Т.2. С. 140-145	2.4
6	Методика застосування адаптованих фізичних вправ у професійній діяльності вчителів-логопедів компенсуючих груп для дітей із тяжкими порушеннями мовлення	Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : збірник наукових праць. Запоріжжя : КПУ, 2021. Випуск 76. Т.1. С. 142-147	2.4, 2.5
Зарубіжні періодичні наукові видання			
7.	Обґрунтування і експериментальна апробація методики застосування адаптованих фізичних вправ	Scientific Collection «InterConf», (42): with the Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «Theory and Practice of Science : Key Aspects» (February 19-20, 2021). Rome, Italy : Dana, 2021. С. 321-333. URL : https://www.interconf.top/documents/2021.02.19-20.pdf	2.5

ВИСНОВОК

Ознайомившись з дисертацією Горшкової Г.В. «Формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності» та науковими публікаціями, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також взявши до уваги підсумки фахового семінару, вважаємо, що:

1. Дисертація Горшкової Галини Володимирівни «Формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності», є фундаментальним науковим дослідженням з актуальних питань, характеризується єдністю змісту, містить наукові результати, яким властива наукова новизна, теоретичне та практичне значення, а отже, свідчить про істотний особистий внесок здобувача у розвиток правової науки.

2. Дисертація Горшкової Галини Володимирівни «Формування готовності майбутніх вчителів-логопедів до застосування адаптованих фізичних вправ в професійній діяльності» може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 – «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (галузь знань 01 «Освіта») у разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензент:

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи
Запорізького національного університету,
доктор педагогічних наук, професор

О.І. Гура

Рецензент:

завідувач кафедри
фізичної культури і спорту
Запорізького національного університету,
доктор педагогічних наук, професор

А.В. Сватсьєв

Підпис *Сватсьєва*
засвідчую *А.В.*

НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ КАДРІВ

